

on-line >>> www.alnari.rs
mail to >>> office@alnari.rs

Naziv originala:
Guillaume Musso
SEPT ANS APRÈS

Copyright © 2012 by XO Éditions
Translation Copyright © 2012 za srpsko izdanje Alnari d.o.o.

ISBN 978-86-7710-913-4



Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Sedam godina kasnije'
GIJOM MUSO

Prevela s francuskog
Svetlana Marinković

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2012.

*Hvala Ingrid,
na idejama,
sugestijama
i podršci.*

PRVI DEO
Korov u Bruklinu

*Za besciljnu vožnju, treba biti sam.
Udvoje, uvek nekuda idemo.*

ALFRED HIČKOK, VRTOGLAVICA

1

Sklopčana ispod prekrivača u krevetu, Kamila je posmatrala kosa koji je sleteo na ivicu prozora. Jeseni vetar hučao je kraj okna, sunčevi zraci treperili su kroz krošnje drveća, bacajući zlataste odsjaje na svetlarnik. Cele noći padala je kiša, ali je zato sada nebo blistalo plavetnilom koje je najavljivalo lep oktobarski dan.

Udno kreveta ležao je svetlosmeđi zlatni retriever. Pomerio je glavu i podigao njušku.

„Dođi, Bak, dođi lepi moj!“, pozvala ga je Kamila tapkajući rukom po jastuku.

Pas nije čekao da ga ponovo pozove. U jednom skoku, došao je do svoje gazdarice, po porciju jutarnjih nežnosti. Mazila ga je, gladila mu okruglu glavu i opuštene uši, a onda je nevoljno prestala.

Mrdaj, stara!

Bezvoljno se izvukla iz toplog kreveta. U dva poteza obukla je trenerku, obula patike i ovlaš vezala plavu kosu u neobaveznu punđu.

„Hajde, Bak, debeli, polazi, idemo na trčanje!“, pozvala ga je i jurnula niz stepenice ka salonu.

Centralni prostor kuće zauzimao je široki atrijum pa se trospratna zgrada kupala u prirodnoj svetlosti. Elegantna gradska kuća od smeđeg kamena pripadala je porodici Larabi već tri generacije.

Bio je to tripleks modernog i svedenog enterijera, s prostranim, otvorenim prostorijama, zidovima koje su krasile slike iz dvadesetih godina

XX veka, s potpisom Marka Šagala, Tamare Lempicke i Žorža Braka. Uprkos slikama, minimalistički dekor više je podsećao na kuće iz Sohoa i Trajbeke nego na vile izuzetno konzervativnog Gornjeg Istočnog Menhetna.

„Tata? Tu si?“, upitala je Kamila stigavši u kuhinju.

Popila je čašu hladne vode osvrćući se. Otac je već doručkovao. Na lakiranom pultu ostali su poluprazna šolja, okrajci đevreka i *Vol Strit žurnal*, koji je Sebastijan Larabi listao svakog jutra uz kafu i primerak *Strada*.*

Kamila je načulila uši i čula šum tuša na spratu. Otac je očigledno još bio u kupatilu.

„Hej!“

Blago je ćušnula Baka i brzo zalupila vrata frižidera, kako bi sprečila psa da dohvati ostatak pečenog pileta.

„Ješćeš kasnije, žderonjo!“

Stavila je slušalice u uši, izašla iz kuće i laganim trkom krenula niz ulicu.

Kuća Larabijevih nalazila se između Medisonove i Park avenije, u ravni sa 74. ulicom, u lepoj poprečnoj uličici s drvoredom. Iako je bilo rano jutro, u kraju je već bilo živo. Taksi vozila i limuzine defilovali su ispred starih porodičnih kuća i modernih stambenih zgrada. Uštogljeni u svojim uniformama, čuvari zgrada su s velikim žarom dozivali žute taksije u pomamnom kovitlacu, otvarali vrata stanarima i smeštali kofere u prtljažnik.

Laganim trkom, Kamila stiže do Pete avenije i nastavi Milionerskom miljom, alejom milionera u kojoj su se duž Central parka nizali najpoznatiji gradski muzeji: Metropolitien, Gugenhajm, Nova galerija...

„Hajde, lepi moj, prvo muka, posle uživanje!“; doviknu Baku ubrzavši korak na trim-stazi.

Čim se uverio da je kćerka izašla, Sebastijan Larabi izađe iz kupatila. Ušao je u Kamilinu sobu da bi izvršio nedeljni pregled. Počeo je redovno da ga sprovodi otkad je njegova kći ušla u pubertet.

* *Strad* – mesečni magazin usko specijalizovan za gudačke instrumente.

Sedam godina kasnije

Smrknutog pogleda i namrštenih obrva, izgledao je kao tmurno nebo. Već nekoliko sedmica osećao je da je Kamila tajnovitija, manje zainteresovana za školu i vežbanje violine.

Sebastijan je pretraživao prostoriju pogledom: prostrana soba adolescentkinje u pastelnim bojama, koje su stvarale umirujuću i poetičnu atmosferu. Lagane zavese na prozorima blistaju pod sunčevim zracima. Na velikom krevetu, raznobojni jastuci i prekrivač savijeni u loptu. Sebastijan mahinalno odgurnu prekrivač i sede na krevet.

Uzeo je smartfon s noćnog stočića. Odsutno je ukucuo četvorocifreni tajni kod koji je krišom saznao kad je Kamila jednom telefonirala u njegovom prisustvu, ne pazeći da ga sakrije. Aparat se otključa. Sebastijan oseti kako mu adrenalin navire u krvotok.

Svaki put kada se upuštao u istraživanje Kamilinog privatnog života, strahovao je od onoga što bi mogao otkriti.

Nikad ništa nije našao, do tog dana, ali ipak je nastavljao...

Pregledao je poslednje primljene pozive i koje je brojeve zvala. Znao je svaki: drugarica iz Gimnazije *Jovan Krstitelj*, profesorka violine, drugarica s kojom igra tenis...

Nema momaka. Nema uljeza. Nema opasnosti. Olakšanje!

Pogledao je i nedavno snimljene fotografije. Ništa uznemirujuće. Snimci s rođendanske proslave male Makenzijeve, gradonačelnikove kćeri, s kojom Kamila ide u školu. Kako ništa ne bi prepustio slučaju, proverio je boce kako bi se uverio da u njima nije alkohol. Koka-kola i voćni sokovi.

Nastavio je pretres pregledajući elektronsku poštu, SMS poruke, čak i istoriju posećenih internet stranica i poruka sa čata. I tu su svi kontakti bili poznati, a sadržaj razgovora nije bio problematičan.

Napetost popusti.

Odložio je telefon i pregledao predmete i papire na radnom stolu. Laptop mu je bio nadohvat ruke, ali on ga nije zanimao.

Pre šest meseci, krišom je na kćerkin računar instalirao *Kiloger*, špijunski program koji mu je slao iscrpan izveštaj o stranicama koje Kamila posećuje na internetu, kao i kompletan prepis elektronske pošte i razgovora na čatu. Naravno, niko nije znao za ovaj poduhvat. Ljudi širokih shvatanja sigurno bi ga smatrali poremećenim ocem, ali Sebastijan nije mario za to. Uloga oca bila je da predvidi i ukloni sve moguće

opasnosti koje bi mogle da zaprete voljenom detetu. A taj cilj opravdava sva sredstva.

Strahujući da će se Kamila ubrzo vratiti, provirio je kroz prozor, a onda nastavio pretres. Zaobišao je uzglavlje kreveta, koje je služilo kao pregrada između sobe i garderobera. Redom je otvarao sve plakare i proveravao svaku pregradu sa složenom odećom. Videvši drvenu lutku s haljinom bez bretela, koju je smatrao suviše izazovnom za devojčicu Kamilinih godina, otela mu se grimasa gađenja.

Pomerio je klizna vrata na cipelarniku i otkrio novi par cipela: cipele Stjuarta Vajcmana, od lakirane kože, s visokim potpeticama. Zabrinuto je posmatrao elegantne cipele koje su za njega predstavljale bolni simbol ćerkine želje da prerano izađe iz čaure gusenice i postane leptir.

Sav besan, spustio ih je na policu, a zatim je primetio elegantnu crno-roze kesu s natpisom poznate firme za proizvodnju donjeg veša. Otvorio ju je strahujući i pronašao satenski komplet koji se sastojao od grudnjaka s korpicama i čipkanih gaćica.

E ovo je previše! – eksplodirao je i bacio kesu na dno plakara. U naletu besa, zalupio je vrata garderobera, spreman da ode, pronađe Kamilu i očita joj bukvicu. Zatim je, ne znajući tačno zašto, gurnuo vrata kupatila. Detaljno pregledajući njenu toaletnu torbicu, pronašao je foliju s tabletama. Niz brojeva označavao je raspored uzimanja svake tablete. Jedan od dva reda tableta već je nedostajao. Sebastijan oseti kako mu se ruke tresu. Kako je situacija postajala očiglednija, bes je prerastao u paniku – njegova petnaestogodišnja kći pije pilule za kontracepciju!

„Hajde, Bak, idemo kući!“

Nakon što je istrčao dva kruga na stazi, zlatni retriever isplazio je jezik i počeo da dahće. Umirao je od želje da se bućne u jezero iza ograde. Kamila je ubrzala i poslednji deo staze pretrčala sprintom. Da bi ostala u formi, trčala je tri puta nedeljno, uvek izjutra, u središtu Central parka, na kružnoj stazi uz Rezervoar, dugoj dva i po kilometra.

Kada je završila svoju trasu, predahnula je oslanjajući se rukama o bokove, a potom krenula nazad prema Medisonovoj aveniji, probijajući se između biciklista, rekreativaca na rolerima i dečjih kolica.

„Ima li koga?“, upitala je otvarajući vrata.

Ne sačekavši odgovor, preskačući po tri stepenika, popela se na sprat i otišla u svoju sobu.

Moram da požurim ili ću zakasniti! – gundala je ulazeći pod tuš. Okupala se, obrisala i stavila parfem, a zatim stala ispred garderobera da izabere odeću.

Najvažniji trenutak dana...

Njena škola, Gimnazija *Jovan Krstitelj*, bila je katolička škola isključivo za devojke, elitna institucija koju je pohađao krem njujorške omladine, gde su vladala stroga pravila, a uniforma bila obavezna: plisirana suknja, blejzer sa školskim amblemom, bela košulja i traka za kosu.

Otmena i rigorozna strogost ipak je dopuštala slobodan izbor nekoliko modnih detalja. Kamila oko vrata veza kravatu sa širokim čvorom i nanese prstom na usne tanak sloj ruža boje jagoda.

Svoj izgled prepi* učenice upotpunila je drečavoroze hit torbicom koju je dobila za rođendan.

„Dobar dan, tata!“, pozdravi ga sedajući za pult u sredini kuhinje.

Otac ne odgovori. Kamila ga je pomno posmatrala. Izgledao je elegantno u tamnom odelu italijanskog kroja. Uostalom, upravo ona mu je preporučila taj model: strukirani sako koji je savršeno padao. Stajao je nepomičan ispred ogromnog prozora, zabrinut, s besciljnim pogledom u očima.

„Da li je sve u redu?“, zabrinuto upita Kamila. „Da li hoćeš da pripremim još jednu kafu?“

„Ne.“

„Kako hoćeš...“, zaključi neobavezno.

U prostoriji se osećao prijatan miris prepečenog hleba. Adolescentkinja je sipala sok od pomorandže, otvorila salvetu pored tanjira, odakle ispada... folija s njenim pilulama.

„Da li... Da li možeš da mi objasniš?“, upita oca drhtavim glasom.

„Ti treba da objasniš!“, zagrme otac.

„Preturao si po mojim stvarima!“, pobuni se.

„Nemoj da menjaš temu! Šta ove pilule rade u tvojoj toaletnoj torbici?“

„To je moj privatni život!“, protestovala je.

„Petnaestogodišnjaci nemaju privatni život!“

„Nemaš prava da me špijuniraš!“

Sebastijan krenu ka njoj upirući preteći kažiprstom.

„Ja sam ti otac! Imam svako pravo!“

„Pusti me na miru! Sve kontrolišeš! Moje prijatelje, moje izlaske, moju poštu, filmove koje gledam, knjige koje čitam...“

„Slušaj me, odgajam te već sedam godina i...“

„Zato što si ti to hteo!“

Iznerviran, udario je pesnicom o sto.

„Odgovori na pitanje! S kim spavaš?“

„To te se ne tiče! Ne treba mi tvoja dozvola! To nije tvoj život! Nisam više dete!“

* Orig. *preppy* – kolokvijalizam koji u SAD označava izgled i životni stil učenika elitnih privatnih škola (nastalo od *preparatory school*) ili učenika privatne škole, budući da za njih važe stroga pravila odevanja. (Prim. prev.)

Sedam godina kasnije

„Suviše si mlada da bi imala seksualne odnose! Ne znaš šta radiš! Šta hoćeš? Da upropastiš život samo nekoliko dana pre nastupa na takmičenju Čajkovski?“

„Dosta mi je violine! Uzgred, na vrh mi je glave i to takmičenje! Neću ni ići! Eto ti, sam si to hteo!“

„Dobro! Tako je i bolje! Trebalo je da vežbaš deset sati dnevno da bi imala bilo kakve šanse! Umesto toga, švrčkaš se okolo i kupuješ donji veš dostojan neke devojčure i cipele koje koštaju koliko i godišnji bruto društveni proizvod Burundija.“

„Prestani da me maltretiraš!“ uzviknu ona.

„A ti prestani da se oblačiš kao prostitutka! Čovek bi pomislio... Pomislio bi da si ista majka!“ zaurla potpuno izgubivši prisebnost.

Zatečena silinom njegovih reči, pošla je u kontranapad:

„Ti si odvratni bolesnik!“

To je bila kap koja je prelila čašu. Potpuno van sebe, podigao je ruku i ošamario je, toliko snažno i neodmereno da se zateturala. Stolica, na koju se naslanjala, zaljuljala se i pala.

Kao gromom pogođena, Kamila se pridigla i nepomično stajala nekoliko trenutaka, potpuno rastrojena zbog onoga što se upravo dogodilo. Pribrala se, dohvatila svoju torbu, odlučna da ni sekund duže ne ostane u očevom prisustvu. Sebastijan pokuša da je zadrži, ali ona ga odgurnu i izađe iz kuće, ostavljajući za sobom otvorena vrata.

Kupe sa zatamnjanim staklima krenuo je Leksingtonskom avenijom i ušao u 73. ulicu. Sebastijan spusti štitnik za sunce jer mu je jaka svetlost smetala. U jesen 2012. godine, vreme je bilo izuzetno lepo. I dalje u šoku zbog svađe s Kamilom, osećao se izgubljeno. Prvi put da je podigao ruku na nju. Svestan poniženja koje je ona sigurno osetila, zaista se kajao zbog šamara, ali koliko god da je njegov postupak bio silovit, ipak je razočaranje ćerkom bilo jače.

Ćinjenica da njegova kći ima seksualni život prosto ga je porazila. Prerano je! To je dovodilo u pitanje konkretne planove koje je imao za nju. Violina, studije, različita buduća zanimanja i karijere koje treba razmotriti: sve je isplanirao, iscrtao kao notni list, i tu nije ostalo mesta za neočekivane događaje...

Pokušavajući da se smiri, udahnuo je duboko i zagledao se kroz prozor tražeći utehu u jesenjem krajoliku. Tog vetrovitog jutra, trotoare Gornjeg Istočnog Menhetna prekrivalo je lišće živih boja. Sebastijan je bio vezan za taj aristokratski i drevni kvart u kojem je živela isključivo njujorška elita. U toj enklavi ušuškane udobnosti, sve je bilo jednostavno i umirujuće. Stakleno zvono usred sveprisutne gužve i užurbanosti.

Izašao je na Petu aveniju i spustio se ka jugu, vozeći duž Central parka, ne prekidajući svoja razmišljanja.

Bio je pomalo posesivan, svakako, ali zar to nije način – pa neka je i nespretn – da izrazi ljubav prema kćeri? Možda bi mogao da pokuša da pronađe neku ravnotežu između svoje dužnosti da je zaštiti i njene želje za samostalnošću, koju je sve više ispoljavala? Nekoliko trenutaka želeo

Sedam godina kasnije

je da veruje da je to veoma jednostavno i da će se sve odmah promeniti. Zatim je pomislio na tablu s pilulama i sve razumne odluke raspršile su se istog trena.

Otkako se razveo, sam se starao o Kamili. Bio je ponosan što joj je pružio sve što joj je bilo potrebno: ljubav, pažnju, obrazovanje. Smatrao je da se starao o njoj pružajući joj nežnost i ohrabrujući je. Uvek prisutan, veoma ozbiljno je shvatio svoju ulogu i svakodnevno se trudio, od provere domaćih zadataka, preko škole jahanja, do časova violine.

Međutim, izgleda da je nešto propustio, nešto je obavio nespreno, ali ipak je dao sve od sebe. U ova dekadentna vremena, pre svega je pokušao da joj prenese životne vrednosti. Zaštitio ju je od lošeg društva, prezira, cinizma i osrednjosti. Godinama je među njima postojala snažna veza, odnos pun razumevanja. Kamila mu je pričala o svemu, često ga pitala za mišljenje i prihvatila sve njegove savete. Bila je njegov ponos: pametna adolescentkinja, suptilna i vredna, koja briljira u školi i obećava da će postati svetska violinistkinja. Međutim, već nekoliko meseci svađali su se sve češće i morao je da prizna da više nije u stanju da je prati na tom opasnom putu od detinjstva ka obalama odraslog doba.

Jedan taksi mu zatrubi kako bi ga podsetio da je na semaforu zeleno svetlo. Sebastijan uzdahnu. Više nije razumeo ljude, više nije razumeo mlade, više nije razumeo svoje vreme. Sve ga je činilo očajnim i sve ga je plašilo. Svet je plesao na ivici provalije, a opasnost je vrebala svuda.

Naravno, trebalo je živeti u sadašnjosti, suočiti se, ne predavati se, ali niko više ni u šta nije verovao. Putokazi su se izmešali, ideali su iščezli. Ekonomska kriza, ekološka kriza, društvena kriza. Sistem je bio u agoniji raznoraznih kriza, a svi činiooci društva su se predali: političari, roditelji, nastavnici...

Sve što se dešava s Kamilom dovodilo je u pitanje njegove principe i samo je pogoršavalo urođenu anksioznost.

Sebastijan se povukao u sebe, stvarajući svet po svojoj meri. U poslednje vreme je retko kad izlazio van granica svog kraja, a još ređe s Menhetna.

Poznati graditelj violina, ljubitelj samoće, sve češće se zatvarao u svoju radionicu. Danima je, uz muziku kao jedino društvo, oblikovao i doterivao instrumente, podešavajući im ton i zvuk da bi od njih napravio jedinstvene primerke kojima će se ponositi. Njegova radionica za izradu violina imala je predstavništva i u Evropi i Aziji, ali on ih nikada nije obišao. Što se tiče druženja, ono se svodilo na uski krug poznanika, koji se uglavnom bave klasičnom muzikom ili su potomci buržoaskih porodica koje već decenijama žive na Gornjem Istočnom Menhetnu.

Sebastijan pogleda na sat i ubrza. Kod Trga Velike armije prošao je pored svetlosive fasade nekadašnjeg hotela *Savoj*, provukao se između automobila i kočija s turistima i najzad stigao do Karnegi hola. Parkirao se u podzemnoj garaži, preko puta mitske koncertne dvorane, i liftom se popeo do radionice za izradu violina.

Firmu *Larabi i sin* osnovao je Sebastijanov deda Endru Larabi krajem dvadesetih godina prošlog veka. S vremenom je skromna i neugledna radnjica stekla međunarodnu reputaciju i postala svetilište za izradu i restauraciju starih instrumenata.

Čim je ušao u radionicu, Sebastijan se opustio. Tu je sve bilo tiho i mirno. Činilo se da je vreme stalo. Prijatni mirisi javora, vrbe i jelovine mešali su se s omamljujućim mirisima laka i razređivača.

Voleo je posebnu atmosferu koja je pratila taj zanat iz nekih drugih vremena. U XVIII veku, majstori iz Kremone doveli su do savršenstva postupak za izradu violina. Tehnika se od tog doba nije nimalo promenila. U svetu neprestanih promena, ta stalnost donosila mu je utehu.

Majstori i šegrti radili su za radnim stolovima, svako na svom instrumentu. Sebastijan pozdravi Džozefa, poslovođu radionice, koji je baš podešavao čivije na jednoj violi.

„Iz *Farazija* su zvali u vezi s Bergoncijevim instrumentom. Prodaja je pomerena za dva dana ranije“, objasni uklanjajući strugotine koji su mu se zakačile za kožnu kecelju.

„Preteruju! Biće nam teško da ispoštujemo rokove!“, zabrinu se Sebastijan.

„Kada smo već kod toga, hoće da im još danas izdamo sertifikat o autentičnosti. Da li je to izvodljivo?“

Sebastijan nije bio samo talentovani graditelj violina, već i priznati stručnjak.

Sedam godina kasnije

Napravio je rezignirani izraz lica. To je bila najznačajnija prodaja te godine. Bilo je nezamislivo da odustane od nje.

„Treba da dopunim beleške i sastavim izveštaj, ali ako počnem odmah, dobiće ga do večeras.“

„U redu. Obavestiću ih.“

Sebastijan ode u veliku prijemnu salu sa zidovima obloženim purpurnim plišem. S plafona je visilo pedesetak violina i viola, što je prostoriji davalo poseban izgled. Zahvaljujući izuzetnoj akustičnosti, tu su iz celog sveta dolazili čuveni muzičari da bi kupili ili dali na popravku svoj instrument.

Sebastijan je seo za radni sto i stavio tanke naočare, a zatim uzeo primerak koji je trebalo da proceni. To je bio veoma redak instrument: pripadao je Karlu Bergonciju, najdarovitijem Stradivarijevom učeniku. Poticao je iz 1720. godine i bio iznenađujuće dobro očuvan. Poznata Aukcijska kuća *Farazio* odlučila je da na njemu zaradi više od milion dolara na narednoj jesenjoj aukciji.

Kao svetski poznati stručnjak, Sebastijan nije mogao sebi da dopusti ni najmanju grešku u proceni kada je reč o tako važnom događaju. Poput enologa ili stručnjaka za parfeme, imao je u glavi hiljade karakteristika svake graditeljske škole: Kremone, Venecije, Milana, Pariza, Mirekura... Uprkos svem tom iskustvu, bilo je vrlo teško tačno utvrditi autentičnost jednog instrumenta i Sebastijan je prilikom svake ekspertize stavljao na kocku svoju reputaciju.

Pažljivo je postavio instrument između ključne kosti i brade, podigao gudalo i zasvirao prve taktove jedne Bahove partite. Zvuk je bio izuzetan. Bar do trenutka kada je jedna žica iznenada pukla, vratila se poput lastiša i udarila ga po obrazu. Skamenjen, odložio je instrument. Osetio je svu svoju nervozu i napetost u obrazu! Bilo mu je nemoguće da se koncentriše. Jutrošnji događaj kontaminirao mu je duh. Kamiline primedbe odzvanjale su i rasle u njemu. Trebalo je priznati da je ima i pomalo istine u onome što mu je rekla. Zaista je ovog puta otišao pre-daleko. Bio je prestravljen od pomisli da može da je izgubi. Znao je da što pre mora da razgovara s njom, ali je slutio i da to neće biti nimalo lako. Pogledao je na sat, a zatim izvukao mobilni telefon. Časovi još nisu

počeli, uz malo sreće... Pokušao je da je pozove, ali je odmah odgovorila sekretarica.

Samo sanjaj...

Tako se uverio da je frontalni napad potpuna greška. Trebalo je popustiti uzde, makar i prividno. A za to mu je bio potreban saveznik. Neko ko bi mu pomogao da ponovo zadobije Kamilino poverenje. Kada bude iznova uspostavio odnos pun poverenja, već će se snaći kako sve da popravi i svoju kći prizove pameti. Ali od koga da traži pomoć?

U glavi je razmotrio različite mogućnosti. Prijatelji? Imao je mnogo *poznanika*, ali niko nije bio dovoljno blizak i pouzdan da bi ga uputio u ovako ličan problem. Otac mu je preminuo prošle godine, a majka nikada nije bila oličenje progresivizma. Prijateljica Natalija? Ona je na turneji u Los Anđelesu, s Njujork Siti baletom.

Jedino preostaje Niki, Kamilina majka...